

Uluslararası Beşeri Bilimler ve Sanat Dergisi

International Journal of Humanities and Art

<http://www.trkdergisi.com>

Araştırma Makalesi / Research Article

e-ISSN:2757-6388

trk dergisi

2021

2(1):113-122

Geliş Tarihi / Receive : 07.06. 2021

Kabul Tarihi / Accepted : 28.06. 2021

"Gece ve Gündüz" Romanında Analitik Folklor ve Lengüapoetik Özellikleri

Analytical Folklore and Lenguapoetic Characteristics in the Novel "Night and Day"

Aziza AHMEDOVA

Doktora Öğrencisi, Özbekistan Bilimler Akademisi, Özbek Dili-Edebiyatı ve Folklor Enstitüsü

PhD student, Uzbekistan Academy of Sciences, Institute of Uzbek Language-Literature and Folklore

e-mail: axm.aziza@mail.ru

Orcid ID: 0000-0002-2306-3333

Atıf/Cite as: AHMEDOVA, Aziza (2021). Gece ve Gündüz Romanında Analitik Folklor ve Lengüapoetik Özellikleri. trk Uluslararası Beşeri Bilimler ve Sanat Dergisi, 2 (1), 113-122. Retrieved from <http://trkdergisi.com/index.php/trk/article/view/52>

İntihal /Plagiarism: Bu makale, en az iki hakem tarafından ve bir intihal programında incelenmiş intihal içermediği teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two reviewers and in a plagiarism program and has been confirmed to be free of plagiarism.

"Gece ve Gündüz" Romanında Analitik Folklor ve Lengüapoetik Özellikleri

Öz

Makale Abdulhamid Sulaymon oğlu Çolpan'ın "Gece ve Gündüz" romanında kullanılan analitik folklorun sanatsal-estetik ve lengüapoetik özellikleri ile ilgilidir. Ayrıca çalışmada folklor kavramının çalışma düzeyi ve sınıflandırılması incelenmiştir. Folklorun edebî metindeki etkisi analiz edilmiş ve analitik folklorun edebî eserde uygulanma biçimi açıklanmıştır. Analitik folklor uygulama tekniği çalışmanın sanatsal dokusu, temel düşüncesi ile organik olarak birleştirilememesi açısından karakterize edilir. Analitik folklor uygulamaları temel olarak motivasyonel ve girişte kullanılan kelimeler gibi sözdizimsel ilişkileri ifade etme yollarına benzer. Nitekim motivasyonel ve giriş amaçlı kullanılan kelimeler ile cümle yapısında kullanılan diğer kelimelerle arasında açık ve doğrudan sözdizimsel bir bağlantı kurulamaz. Ancak bu kelimeler aynı zamanda konuşmanın çok önemli bir unsurudur. Bize göre, analitik folkloru temelde motivasyonel ve giriş için kullanılan kelimelere benzetmek tam olarak doğru değildir. Hatta sözdizimsel tutum açısından da doğru sayılmaz. Çünkü folklorik unsurlar doğada ergonomik bir biçimde yer almaktadır. Onlar metnin belirli bir kısmında veya çalışmanın neredeyse tamamında bir bütünlük oluşturacak şekilde bulunurlar. Bu unsurları giriş kelimesi veya motivasyonel kelimeler gibi geçici bağlantı ifadelerine benzetmek bu bakımdan doğru değildir. Mesela, bir giriş kelimesi veya motivasyonel kelime kullanılmasa bile sözdizimsel bir strüktürün anlamı değişmez. Ancak analitik folklor unsuru sayılabilecek ifadeleri bir edebî eserden çıkarırsanız, sadece eserin içeriğine zarar vermiş olmazsınız. Aynı zamanda eserin sanatsal ve estetik yönden de zayıflamasına neden olursunuz. Yani bu tür folklor unsurların çalışmanın genel planına (sujetıga) uymadığını söylemek yanlış olur. Çünkü eserde kullanılan bu çeşit folklorik uygulamalar eserin temel mesajı ile ilgili bir unsur olarak kullanılmaktadır. Bu nedenle de edebî esere sembolik ve felsefi bir ruh kazandırır. Böylece ifadenin ve anlamın etkisi artar.

Anahtar Kelimeler: Özbek Edebiyatı, Roman, Folklor, Karmaşık ve Analitik Folklor, Şarkı, Alkış, Kargışlar (Beddualar).

Analytical Folklore and Lenguapoetic Characteristics in the Novel "Night and Day"

Abstract

The article is about the artistic-aesthetic and linguistic features of analytical folklore used in Abdulhamid Sulaymon oğlu Çolpan's novel "Night and Day". In addition, the study level and classification of the concept of folklore were examined in the study. The role of folklore in the literary text has been analyzed and the application of analytical folklore in the literary work has been explained. The artistic texture of analytical folklore work is characterized by its inability to combine organically with its pioneering idea. Analytic folklore is basically similar to ways of expressing syntactic relationships, such as motivational and introductory words. After all, motivational and introductory words cannot establish a syntactic connection with other words in sentence structure, but they are a very important element of speech. In our opinion, it is not entirely correct to compare analytical folklore to fundamentally motivational and introductory words. It's not even correct from a syntactic standpoint. Because folklorism is ergonomic in nature. They are composed of a particular part of the text or the whole work as a whole. It is not correct to compare it to a link like an introductory word or motivational words. For example, a syntactic structure does not change its meaning even if an introductory word or motivational word is not used. But if you remove analytical folklore from a literary work, not only the content of the work, but also its artistic and aesthetic aspects are weakened. So it would be wrong to say that this kind of folklore does not fit the plan (sujetiga) of the study. Because they give a symbolic and philosophical spirit to the literary work as an element related to the main idea of the work. It increases the impact of the work.

Keywords: Uzbek Literature, Novel, Folklore, Complex and Analytical Folklore, Song, Applause, Curses.

Giriş

Çalışmalar genellikle folklor kavramının yazılı edebiyatın ortaya çıkmasıyla beraber oluştuğunu göstermektedir (Sharipova, 2008: 12). Folklor terimi on dokuzuncu yüzyılda Fransız folkloristi P.Sebio tarafından sunulmuş ve yazarlar, eleştirmenler ve gazeteciler halk kültür unsurlarının planlarını (sujetleri), motivelerini ve coşkusu tanımlamak için kullanmışlardır (litdic.ru). Folklor, bu halk kültür mirasının mükemmel sanat eserlerini, amatör sanat örneklerini edebî eserlerde kullanmakta ve insanlara tanıtmaktadır (chronobiology.ru).

Rus edebiyatında M.K. Azadovski 1930'lu yıllarda folklorun karakterini ve sınıflandırmasını incelemeye başladı. Daha sonra P.S. Vixodsov, B.Agrba, L.I. Emelyanov, G.A. Levinton, U.B. Dalgat, A.A. Gorelov gibi bilim insanları araştırma yaptılar.

Özbek Edebiyatında Folklor Çalışması

Özbek edebiyatında folklor çalışmalarına olan ilgi XX. yüzyılın 60-70'inci yıllarında artmıştır. N.Mallaev, G.Jalolov, G.Muminov, O.Sabirov, B.Sarimsakov, I.Yormatov, M.Amilov, S.Askarov, D.Kuvvatova, Sh.Sulaymonov, L.Sharipova gibi çoğu bilim adamlarımız araştırmalar yapmışlar.

B.Sarimsakov Özbek edebiyatındaki mevcut folkloru struktur ve edebî eser dokusunda yapı ve işlev açısından iki türe ayırır: sade folklor ve karmaşık folklor. Ayrıca karmaşık folkloru analitik folklor, sentezlenmiş folklor ve stilize karakterdeki folklor şeklinde üç türe ayırmış (Sarimsoqov, 1980: 37-45).

L.Sharipova "XX. yüzyılın 70-80 yıllarında Özbek şiirinde folklor" konulu tezinde analitik folkloru şu şekilde tarif ediyor: "Analitik folklor...bir folklor bilgisidir ve çalışmanın yapısında ayrı yeri var. Atasözler dışındaki herhangi bir folklor türünden oluşur: rivayetler, efsaneler, beddualar, alkışlar, tam şarkılar, hem destan ve şarkılardan parça alıntılarının edebî eser bileşiminde analitik folklor ortaya çıkıyor" (Sharipova, 2008: 46).

Analitik folklor çalışmanın sanatsal dokusu, öncü fikri ile organik olarak birleştirilememesi açısından karakterize edilir (Sarimsoqov, 1980: 41). Analitik folklor, temel olarak motivasyonel ve giriş kelimeler gibi sözdizimsel ilişkileri ifade etme yollarına benzer. Sonuçta, motivasyonel ve giriş kelimeler cümle yapısında diğer kelimelerle ile sözdizimsel bir bağlantı kuramaz, ama konuşmanın çok önemli bir unsurudur (Sharipova, 2008: 43). Bize göre, analitik folkloru temelde motivasyonel ve giriş kelimelere benzetmek tam olarak doğru değil. Hatta sözdizimsel tutum açısından bile doğru sayılmaz. Çünkü folklorizm doğada ergonomiktir. Onlar metnin

belirli bir kısmı veya çalışmanın tamamı ile bir bütün olarak oluşuyorlar. Bunu giriş kelimesi veya motivasyonel kelimeler gibi bağlantıya benzetmek doğru değildir. Mesela, bir giriş kelime veya motivasyonel kelime kullanılmazsa bile sözdizimsel bir struktur anlamı değişmez. Ancak analitik folkloru bir edebî eserinden çıkarırsanız, sadece eserin içeriğini değil, aynı zamanda sanatsal ve estetik yönü de zayıflar. Yani bu tür folklorun çalışmanın planına (sujetıga) uymadığını söylemek yanlış olur. Çünkü onlar eserin esas fikri ile ilgili bir unsur olarak edebî esere sembolik ve felsefi bir ruh veriyorlar. İşin etkisini artırıyor.

Analitik Folklor

Analitik folklor yaratıcının becerisine bağlı olarak farklı şekillerde gelir. B. Sarimsakov iki şekilde bulduklarını kaydetmişti: "1. folklorda olduğu gibi tam formadaki folklor; 2. folklor içerik korunmasına rağmen ancak form değiştirilir, genellikle kısaltılır ve işlenmiş olur" (Sarimsoqov, 1980: 42). Bu nedenle, analitik folklor sıradan folklor ile aynı formda, yani değiştirilmemiş ve yazarın becerisine dayalı olarak değiştirilmiş, işlenmiş analitik folklor şeklinde çalışmalarda ortaya çıkıyor. Biz bu sınıflandırmaya üçüncü bir form eklemeyi uygun bulduk. Yani, formu benzer, içerik olarak güncellenen folklordur. B. Sarimsakov'un sınıflandırmasının ilk şeklinde değişiklik yapılmadan kullanılan folklor öngörüldüğüne dikkat edilmelidir. İkinci şekil de anlamı korunmuş ve formu değişmiş folklor ile ilgilidir. Edebi eserde genellikle folklorun deformasyona uğradığı görülür. Bununla birlikte, belirli bir formu korurken içeriğin dönüştürülmesi, güncellenmesi, değiştirilmesi de sanatsal niyete uygun olarak gerçekleştirilir. Bu nedenle sınıflandırılmada bunun dikkate alınması gerektiğini düşünüyoruz.

I.Yormatov B.Sarimsakov'un sınıflandırmasına devam ederek, analitik folkloru görevlerine göre dörde ayırıyor: " 1. Analitik folklorda sanat eseri dokusunda esas fikir veya konuyla sembolik bir bağlantısı olan olayları birleştirmiş bir parçası olarak kullanılır. 2. Analitik folklor eserin sanatsal dokusuna tamamen dâhil olur, ancak organik olarak onunla birleşemez. 3. Analitik folklor kahramanın ruhundaki içsel dramatik çarpışmaları ortaya çıkaran belirli bir bölümde uygulanır. 4. Analitik folklor duruma göre sadece belirli bir bölümde uygulanır ve edebi bir kahramanın yaşamında meydana gelen olayların gerçekleşmesine katkıda bulunur" (Yormatov, 1982: 57-58).

I.Yormatov, analitik folklorun ikinci görevini "Sariq devni minib" romanının başından sonuna kadar" örneklerle kanıtladığında, yazar folklorun ayrıntılarını fanteziyle karıştırmadan eserin dokusuna daldırır"? diye biraz karıştırıyor. Daha sonra L. Sharipova, I. Yormatov'un sınıflandırmasının sistem ve ifadesinde bazı değişiklikler yaptı. O, analitik folklorün başlangıçta çalışma planındaki yerine göre iki türlü olduğuna dikkat

çekiyor: 1. Çalışmanın başından sonuna kadar bulunan analitik folklor. 2. Epizodik analitik folklor.

O çalışmadaki görevine bağlı olarak üç türlü oluyor: a) edebî eserinin dokusundaki esas fikir veya konuyla sembolik olarak bağlı olan analitik folklor; b) kahramanın ruhundaki iç çatışmayı öne çıkaran analitik folklor; c) Kahramanın hayatındaki olayları tanımlamaya yardımcı olmak için belirtilen analitik folklor.

L.Sharipova, analitik folklor türleri hakkında düşünürken bunları E.Vakhidov'un "Ruhların İsyanı", Shukur Kurban'ın "Sitorai Mohi Xosada", O.Khojjeva'nın "Çocukluk" destanları ve şiirlerindeki analitik folklor örnekleri ile kanıtlıyor.

Çolpon, "Gece ve Gündüz" romanında sade folklor ile birlikte karmaşık folkloru etkin bir şekilde kullandı. Her biri romanın planında belirli bir dilbilimsel ve lengüapoetik rol oynamıştır. Bu şekilde romanın etkisi, sanatsal ve estetik değeri artmış. Romanda şarkı, alkış, beddualardan tam olarak veya değiştirilmiş kalıpları kullanarak eserin içeriğini zenginleştirmiş ve kahramanların karakterini inandırıcı bir şekilde tasvir edebilmiş.

"Uzun-uzun argamchi yo ...

Kızlar katıldı:

...Halınchalakka,
Chakan koynak yarashar
Kelınchakka.
Chakan koynak yengiga,
Chakan koynak yengiga
Tut qoqaylık...

Bir ikki bayt o'tgandan keyin Zebining tiniq, g'uborsiz, jonon
piyoladek jaranglab chiqadigan chiroyli va o'tkir ovozi
qo'shildi.

Âdete göre "Yor-yor" kızlar tarafından karanlık bir gecede arabayla giderken söylenir. Eski zamanlarda evlenen bir kız kocasını sadece gerdek gecesinde görebiliyordu. Bazen zengin erkeklerin ikinci, üçüncü, hatta dördüncü eşleri olmaya mahkûm olan kızlar vardı. Onların gelecekları karanlık gece kadar soyuttu. Böyle bir kader ifadesinin "yor-yor"da yansıtılmaması mümkün değildi. Zebide "kışın sıkılmış, paslanmış kalbini", babasının sözlerini, acı yaşamını, soyut geleceğini unutmuş, kalbini ekleyerek şarkı söylerdi. Böylece "kalbinde doğmuş olan büyük düğümü çözmüştü".

Yazar bu durumu o kadar ustaca anlatıyor ki sanki kızla aynı arabada, yan yana yürüyormuşsunuz gibi hissedersiniz. Eğer bu noktada şarkı, yani analitik folklor olmazsa, eserin etkinliği zayıflardı.

Çalışmanın sonunda yazar tekrar şarkı kullanıyor. Kaderin acı darbelerine dayanamayan "çılgın" annenin ruhunu, kalbindeki acıları tarif etmek için şarkının estetik değeri çok büyük:

Qorilar, domlalar, parixon, azayimxon, duoxon va boshqalarga
pul berib o'qitdilar, ko'chirtirdilar, dam soldirdilar – foydasi
bo'lmadi. Hamon o'sha eshonnikiidagi singari har kimga qizini
maqtab gapirar, so'ngra ho'ngrak otib achichiq-achchiq
yig'lagach "Yoriltosh" quyida o'zi to'qigan baytlarini o'qirdi:

Zebi, Zebi, Zebona,
Men ko'yingda devona.
Seni sotdi o'z otang,
Men bo'layin sadag'ang!
Zahar qilib oshingni
Pirim yedi boshingni!
Zebi, Zebi, Zebona!
Qayda qolding, dilbarim?

Eğer bu şarkı kullanılmazaydı, acı ve umutsuz kader içindeki anneyi bu kadar net bir şekilde tasvir etmek mümkün değildi (Yoldoshev, 2019: 119).

Romandaki "Yor-yor" performansıyla zavallı annenin söylediği ağırlı şarkı birbirini tamamlıyor. Yani, annenin söylediği bir şarkı geleneksel şarkıcılıkta doğaçlama yapılmış yeni bir şarkıdır. Önceden hazırlanmış şekil içi tamamen yeni bir içerik, kişisel bir trajedi, dert ile doldurulmuş. Benzer durumlar birçok edebî eserlerde gözlemlenebilir ve bu tür folklor edebi metinler temelinde ayrı ayrı incelenmelidir. "Yor-yor" içeriğindeki "mutluluk", uzay ve zaman tanımında "üzüntü", "tevazu" ve "korcu" anlamına gelen "karanlık" güzel bir kontrast yaratmış ve yüksek duygusal ifadeyi açıklamaya hizmet etmiştir.

Alkış Şekilleri Olan Analitik Folklor

Ayrıca, "Gece ve Gündüz" romanında halk kültür unsurlarının alkış ve kargış şekilleri olan analitik folklor kullanılmıştır. "Uzak geçmişte, insanlar kelimenin insan ruhu üzerindeki etkisinin doğrudan kelimenin anlamından değil, içinde bulunan her şeyin doğal gücünün etkisinden kaynaklandığını anladılar. Bu yüzden de onların hayatında kelimeler iyi ve kötü türe

ayrılmıştı. İyi kelimeler insana sağlık ve mutluluk getirirse, kötü sözler de mutsuzluk getirir (Imomov, Mirzayev, Sarimsoqov, Safarov, 1990: 109).

Halk dilinde biri yolculuğa çıkarsa, "İyi şanslar", "Yolun açık olsun", "Yolculuğun iyi geçsin", "Bol şanslar, iyi yolculuklar dileriz" gibi güzel dilekler söylemişler. Bu alkışlar sayesinde, yolcunun hedefine zorlanmadan ve tehlikesiz ulaşması dilenir. Beyaz rengin oluşumunun eski ve geleneksel inançlarla bağlı olduğu belli. Beyaz renk barış, ışık, gönül rahatlığı sembolüdür. Çolpon bu alkışı farklı durumlarda da kullanır:

- Otam biror joyga ketayotganga o'xshaydi, - dedi Zebi quvonganini yashirolmay.
- Yiroqroq safarga o'xshaydi. Oq yo'l bersin! - dedi O'lmasjon va yumshoqqina kuldi.

"Orzu-havasinga yet" (Allah gönlünün muradını versin), "O'zingdan ko'pay", "Bola-chaqa ko'r" (Çoluk çocuğun olsun), "Bor bo'l" (Birin bin olsun), "Omon bo'l" (Çok yaşa), "Sog' bo'l" (Sağol), "Umring uzun bo'lsin" (Ömrün uzun olsun, Uzun bir hayat yaşa) gibi alkış ve iyi dilekler istenen durumda herhangi bir yaştaki insanlara söyleniyor.

"- Aylanay, oyimposhsha, shu arizani eringizga berib qo'ying. Nohaqdan bola bechoraga zulm qilayotirlar... Aylanay bolam, orzu-havasingizga yeting, bola-chaqa ko'ring, tilagingizni bersin Hudoyim!", "- Hudo yarlaqasin, bolam", "- Ilohim, orzu-havasingizga yeting, aylanay!", "Hudo umrlarini bersin eshonbuvamning! Muncha yaxshi qilibdilar! Erkak degan hadeb uyda yota bersa sasib ketadi..."

Alkış insanlara iyi dilekler dilemeyi, tehlikelerden korumayı ve ruhlarını neşelendirmeyi sağlar. Alkış tüm cephelere uygulanabilir.

Kargış Şekilleri Olan Analitik Folklor

Beddua (kargış) Özbek folklorunun bağımsız bir türüdür. O, insanlara kötülük dilemek için kullanılır. İslam'da karıncalara bile zarar vermemek tanıtılıyor. Müslüman bir kişi, Allah'ın tüm iyiliklerin ve kötülüklerin cezasını verdiğini görür.

Alişer Nevai:

Kimki bir ko'ngli buzuqning xotirin shod aylagay,
Oncha borkim, Ka'ba vayron bo'lsa obod aylagay.

Yani fakir bir insanı mutlu eden kişi, düşmüş Kâbe'yi yeniden inşa etmiş ve tamir etmiş gibi ödüllendirilecektir. Bu düşünceye göre, günahkârı cezalandırmaya yalnızca Allah haklıdır. Bu nedenle halk arasında "Allaha hevale ettim", "Allah cezalandırsın" gibi lanetler kullanılıyor. Romanda kullanılan bedduaları iki gruba ayırlabiliyoruz: 1. Kendi kendini lanetlemek; 2. Başkaları lanetlemek. Kendi kendine lanet.

1. "Kendini lanetleme. Bunlar insanın çaresiz kaldığında, yaşamaktan sıkıldığında, mutsuzluğu hissettiğinde kullanılır. Bu durumda en çok ölüme bağlı lanetler kullanılır" (Sharipova, 2008: 63).

"Enaxon... o'z qo'lida munday qudrat yo'qligini o'ylab
noumidlikka tushar, bo'g'ilardi... – O'lganim yaxshi mening! –
dedi u. – Ko'nguldagidek bir siylay olmasam mehmonlarimni!"

Analitik folklorun yardımıyla yazar, kızın kötü finansal durumu nedeniyle ziyaret eden arkadaşlarına yürekte misafir yapamayacağından üzgün olduğunu ve bunun için ölmeye hazır olduğunu gösteriyor. Bu işin etkisini artırdı.

– Voy sho'rim! Shuncha erkak o'tirsaya! O'lganim ming
marta yaxshiroq! – So'ngra ovozini pasaytiriboq tirkadi: –
Otamning piriday kap-katta sallalik domla o'tiribdilar. Qanday
yuzim bilan qarayman?..

Yazar bu noktada analitik folklor üzerine iki görev koymaktadır. 1. Zebinin sadeliğini göstermek; 2. Zebinin inancını göstermek. Eğer metinden folklor kaldırılırsa duygusal ifadesi, etkisi ve popülizmi kaybolur.

2. Başkalarını lanetlemek. Eshonning zoruyla Razzaq Sufi kızını komutana dördüncü eş olarak verdi. Kızı bu kötü kismete karşılık yapamadı. Ama aynı zamanda kaderin "acı şakası"na da katılmıyor. Baba umutsuz bir durumdadır. Kızının uzlaşmasını, her şeye alışmasını ve barış içinde yaşamasını istiyor. Yazar bu durumu ustaca tanımlamış.

"Otasi shahardan piyoda kelgan edi. Oppoq soqoli bilan
ko'z yoshlarini to'kib yig'ladi. "Qizim, – dedi, – meni munaqa
sharmanda qiladigan bo'lsang, ilohim, bo'yning tagingda
qolsin... Murodingga yetmagin."

Bazen insan her şeye sahip olarak da mutlu olamaz. Güzel ev, mücevherler, para, güzel eşyalar, ama mutluluk yok. Kadın kuma acısını çekiyor.

"Davlati qursin, davlati!.. Enaxonning kelinibibisiga
rashki keladi... Davlat asari yo'q. Ro'zg'orlari zo'rg'a

o'tadi. Qo'zichoqday ikki bolasi bor. Eri hamisha
yonida... Kundosh alami yo'q...".

Yazar, kadının ezilen, çaresiz, mutsuz durumunu bir kargışıyla ifade etmeyi denemiş ve bunu başarmış.

Sonuç

Sonuç olarak, analitik folklor; edebi eserinin tüm bölümlerinde, epitetlerde, yazarın konuşmasında ve kahramanların konuşmasının bireyselleştirilmesinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Okuyucuyu kalbine bir yol bulmaya ve düşünmeye teşvik ediyor. Genel olarak, atasözleri dışındaki herhangi bir folklor türü edebi metinlerde kısmen veya tamamen sanatsal gereklilikler çerçevesinde uygulanabilir. Bu tür analitik folklor uygulamaları edebî eserde önemli bir estetik rol oynamaktadır.

Kaynakça

Imomov K., Mirzayev T., Sarimsoqov B., Safarov O. O'zbek xalq og'zaki poetik ijodi. – Toshkent: O'qituvchi, 1990.

Sarimsoqov B. Folklorizmlar tipologiyasiga doir// O'zbek tili va adabiyoti, 1980, №4.

Sharipova L. XX asrning 70-80 yillari o'zbek she'riyatida folklorizmlar. Filol. fanlari nomzodi ...dissertasiya. – Toshkent, 2008.

Yormatov I. Folklorizmlarning tipologik xususiyatlari // O'zbek tili va adabiyoti, 1982, №2.

Yo'ldoshev M. Badiiy matn lingvopoetikasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2019. 256 b.

<http://www.chronobiology.ru/wp-content/plugins/gtrans>

<https://www.litdic.ru/folklorizm>

